

PRAKSISOVERSIGT · ARVERET OG DØDSBOSKIFTE

Praksisoversigt over arvens fordeling – arveklasser og ægtefællens arvelod

Fordelingen af nettoet efter arveloven – arveklasser, ægtefællelod, suppleringsarv og arveforskud

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 17 afgørelser · 2009-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Praksisoversigten behandler den talmæssige fordeling af nettoet efter arveloven: hvem der er arving, i hvilken rækkefølge arveklasserne kommer til, hvor stor ægtefællens legale arvelod er, og hvilke korrektioner der skal foretages for forlods udtagelse, suppleringsarv, arveforskud og dødslejegaver. Retsgrundlaget er arveloven (oprindeligt lov nr. 515 af 6. juni 2007), hvor lovgiver med 2007-reformen hævede ægtefællens legale arvebrøk fra 1/3 til 1/2 og samtidig nedsatte livsarvingernes tvangsarv fra 1/2 til 1/4 af den legale arv. Praksis er koncentreret om skifteretterne som første instans, mens landsretterne og Højesteret navnlig har taget stilling til rækkefølgen mellem boslod og arvelod ved fradrag af passivposter, til hvad der overhovedet indgår i fordelingsmassen, og til statens arveret. Beløbsgrænserne i § 5, stk. 2, og § 11, stk. 2, reguleres årligt efter § 97 og udgør for 2026 henholdsvis 1.580.000 kr. og 950.000 kr.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Arveretten bygger på tre arveklasser: børn og deres efterkommere udelukker forældre og deres efterkommere, som igen udelukker bedsteforældre og deres børn – fætre og kusiner er ikke legale arvinger.
- 02** Repræsentationsprincippet betyder, at et afdødt barns børn træder i barnets sted og deler dets lod indbyrdes lige; i 3. arveklasse gælder repræsentation kun ét led ned.
- 03** Ægtefællen arver halvdelen af arveladerens ejendele, når der er livsarvinger, og hele boet, når der ikke er livsarvinger; arveretten forudsætter et gyldigt ægteskab og bortfalder ved separation og skilsmisse.
- 04** En fjerdedel af både ægtefællens og hver livsarvinges legale arvelod er tvangsarv, og livsarvingens arv kan ved testamente begrænses til et beløb, der for 2026 udgør 1.580.000 kr.
- 05** Den længstlevende ægtefælles forlods udtagelse efter § 11, stk. 1, belaster hverken boslodskravet eller suppleringsarven – den går forud for al fordeling.

- 06** Suppleringsarven i § 11, stk. 2, er en minimumsgaranti: længstlevende kan udtage så meget, at bos- og arvelod plus fuldstændigt særeje samlet når op på grundbeløbet 600.000 kr., reguleret til 950.000 kr. for 2026.
- 07** Forsørgertabserstatning, livsforsikringer og pensionsydelse, der udbetales til længstlevende i anledning af dødsfaldet, skal medregnes i suppleringsarvsberegningen – derimod ikke overgangsbetrag, begravelseserstatning og efterladtegodtgørelse.
- 08** En særlivsarving efter førstafdøde har efter § 11, stk. 4, en køberet til aktiver med særlig erindringsværdi mod kontant betaling af vurderingsprisen – også når suppleringsarven ellers ville opsluge boet.
- 09** Ægtefællens ret til at overtage delingsformueaktiver til vurderingsbeløbet efter § 12 går forud for arvingernes tilsvarende ret efter § 6, men viger for særlivsarvingens erindringsværdi-fortrinsret.
- 10** Passivposten efter boafgiftslovens § 13 a skal fratrækkes ved opgørelsen af fællesboet – ikke i arvingernes arvelodder – når det er den længstlevende ægtefælle, der succederer i det latente skattetilsvær.
- 11** Arveforskud lægges til boet ved beregningen af arvelodder og tvangsarv og fradrages derefter i modtagerens lod; overstiger forskuddet lodden, skal det overskydende ikke betales tilbage.
- 12** Gaver givet kort før døden på et tidspunkt, hvor døden måtte anses for nært forestående, og hvor giveren var klar over det, behandles som testamentariske dispositioner og lægges tilbage til bobeholdningen.
- 13** Retten til arv, forsikringssummer og pensioner kan frakendes ved dom, når en forsætlig straffelovsovertrædelse har medført arveladerens død – og også når gerningspersonen er straffri efter straffelovens § 16.
- 14** Arveafkald forskyder fordelingen, men kun hvis behørig og rettidig meddelelse gives til skifteretten; en sædvanlig skiftefuldmagt rækker ikke til at give afkald på en arvings vegne.
- 15** Er der hverken legale eller testamentariske arvinger, tilfalder formuen staten, og en afståelse efter § 95, stk. 3, forudsætter en ansøger, der er i live på afgørelsestidspunktet.

Arveklasserne og repræsentationsprincippet – hvem der § 1 overhovedet er med i fordelingen

Den legale arvefordeling bygger på et parentel- eller arveklasse-system, hvor en fuldt besat arveklasse fuldstændigt udelukker de efterfølgende.

- **1. arveklasse** – [arvelovens § 1](#): arveladerens børn arver lige. Er et barn død, træder dets børn i dets sted og arver indbyrdes lige, og tilsvarende for fjernere livsarvinger.
- **2. arveklasse** – [§ 2](#): efterlader arveladeren sig ikke livsarvinger, arver forældrene med en halvdel hver. Er en forælder død, træder dennes børn (afdødes søskende, nevøer og niecer) i stedet, og er der ingen livsarvinger efter den ene forælder, arver den anden gren alene.
-

3. arveklasse – § 3: er der ingen arvinger efter §§ 1-2, arver bedsteforældrene med en halvdel til hver forældreside. Repræsentationen er her afskåret efter ét led: kun bedsteforældrenes børn (afdødes onkler og tanter) træder i stedet, **ikke** fjernere livsarvinger. Fætre og kusiner er derfor ikke legale arvinger.

Adoptivbørn og deres livsarvinger arver som adoptantens øvrige livsarvinger, medmindre andet følger af adoptionslovgivningen, jf. § 4.

Lovforarbejderne til den nugældende arvelov beskriver arveklasesystemet som videreført uændret fra 1963-loven; til § 1 hedder det, at bestemmelsen »omhandler arv til 1. arveklasse (arveladerens livsarvinger) og svarer med en sproglig modernisering til den gældende arvelovs § 1«. I lovforslagets almindelige bemærkninger gengives, at Arvelovsudvalget udtrykkeligt overvejede at **begrænse** kredsen af slægtsarvinger, fordi 2. arveklasse kan blive meget omfattende, men fravalgte det:

»Udvalget har i betænkningen bl.a. overvejet, om kredsen af slægtsarvinger bør begrænses i forhold til den gældende arvelovs §§ 1-3, da kredsen af slægtsarvinger særligt i 2. arveklasse kan blive meget omfattende. Udvalget foreslår imidlertid ikke en sådan begrænsning, men peger i stedet på, at der kan være behov for en regel i dødsboskifteloven om begrænsning af antallet af tids- og ressourcekrævende eftersøgninger af arvinger som led i skiftet.«

Overvejelserne er udfoldet i **Arvelovsudvalgets betænkning nr. 1473/2006 om revision af arvelovgivningen mv.**, som lovforslaget bygger på, og som blev afgivet i enighed.

At fordelingen inden for 1. arveklasse sker med lige lodder, ligger til grund for skifteretternes daglige praksis. I **BS-54509/2025-HJR** lagde Højesteret således uden videre til grund, at ægtefællernes tre fællesbørn »som udgangspunkt hver skal arve 1/3, jf. **Arveloven § 1, stk. 1**«, og sagen angik alene, om en omstridt fordring mod én af arvingerne kunne modregnes i dennes lod. Højesteret fastslog, at en fordring mod en arving netop **påvirker den indbyrdes arvefordeling** og derfor skal behandles efter **dødsboskiftelovens § 54, stk. 2**, jf. **§ 89, stk. 1**, så det er arvingen selv, der må anlægge sag, hvis bobestyrerens indstilling bestrides.

En grundbetingelse for overhovedet at komme i betragtning er, at arvingen lever ved arveladerens død eller er undfanget forinden og senere fødes levende, jf. **§ 94, stk. 1**. Er to indbyrdes arveberettigede døde, uden at rækkefølgen kan fastslås, anses den ene ikke for at have overlevet den anden, jf. **§ 94, stk. 2**.

LOV [Arveloven § 1, stk. 1-2](#) [Arveloven § 2, stk. 1-2](#) [Arveloven § 3, stk. 1-3](#) [Arveloven § 4](#)
[Arveloven § 94, stk. 1-2](#) [Dødsboskifteloven § 54, stk. 2](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Højesteret: Bestridt gældsbrev mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, 26.03.2026
 stk. 2 – arvingen må anlægge sag

Ægtefællens legale arvelod efter § 9 – halvdelen ved livsarvinger, hele boet uden

Arvelovens § 9 er kernebestemmelsen for den talmæssige fordeling mellem slægt og ægtefælle:

»Stk. 1. Arveladerens ægtefælle arver halvdelen af arveladerens ejendele, når denne efterlader sig livsarvinger.
 Stk. 2. Efterlader arveladeren sig ikke livsarvinger, arver ægtefællen alene.«

De paragrafspecifikke forarbejder til bestemmelsen forklarer selve brøkforhøjelsen og de betingelser, der knytter sig til den:

»I stk. 1 foreslås det, at ægtefællens legale arvebrøk udgør $\frac{1}{2}$ af arveladerens ejendele, når arveladeren efterlader sig livsarvinger. Forslaget indebærer en forhøjelse af ægtefællens legale arvebrøk, der efter den gældende arvelovs § 6, stk. 1, udgør $\frac{1}{3}$ af den legale arv i disse tilfælde.

Ægtefællens arveret forudsætter, at der foreligger et gyldigt indgået ægteskab. Det kræves ikke, at ægteskabet har varet en vis tid. Også et ægteskab indgået på dødslejet giver arveret. Arveretten ophører ved separation og skilsmisse.«

Det sidste er kodificeret i [§ 49, stk. 1](#), hvorefter ægtefællers indbyrdes arveret bortfalder ved separation og skilsmisse.

Baggrunden for forhøjelsen fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, der beskriver formålet som en styrkelse af længstlevendes retsstilling, så ægtefællerne ikke behøver at oprette testamente for at nå det samme resultat:

»Med lovforslaget foreslås en styrkelse af den længstlevende ægtefælles retsstilling. Ægtefæller vil typisk have et ønske om, at længstlevende så vidt muligt kan fortsætte sin livsførelse. Arveloven bør derfor indrettes, så dette ønske i højere grad kan realiseres, uden at ægtefællerne behøver at oprette et testamente om begrænsning af børnenes arv.«

Forhøjelsen fra $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{2}$ er anden etape af en langsigtet bevægelse. **Betænkning nr. 291/1961 om arvelovgivningen** foreslog i sin tid at hæve ægtefællens lod fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$ med den begrundelse, at [ægtefællen »gennem sit livsfællesskab med arveladeren bør sikres en begunstiget arveretlig stilling«](#), særligt hvor hensiddet i uskiftet bo er udelukket. **Betænkning nr. 1473/2006** knytter udtrykkeligt an hertil og anfører, at »disse hensyn i dag gør sig gældende med større styrke«, og at udvalget derfor foreslår en forhøjelse fra $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{2}$. Betænkningen forkastede samtidig en række alternative modeller: en ret til bestemte genstande (fælles bolig og indbo) i stedet for en brøk, en brøk afhængig af ægteskabets varighed, en brøk afhængig af antallet af livsarvinger, og en lavere brøk i forhold til førstafdødes fuldstændige søreje.

Ægtefællens arvelod er delvist beskyttet mod testamente: efter [§ 10](#) er **en fjerdedel af ægtefællens arvelod tvangsarv**. Symmetrisk hermed er en fjerdedel af en livsarvings arvelod tvangsarv, jf. [§ 5, stk. 1](#), og arveladeren kan efter [§ 5, stk. 2](#) ved testamente begrænse arvelodden til hvert af sine børn til et grundbeløb på 1.000.000 kr., der reguleres efter [§ 97](#) og for perioden 1. januar – 31. december 2026 **udgør 1.580.000 kr.**

At den legale brøk kun er et udgangspunkt, illustreres af [Sag 179/2014](#), hvor en ægtefælle gjorde gældende, at et notartestamente fra 1981 til fordel for testators tidligere steddatter var bortfaldet ved bristende forudsætninger, fordi testator senere blev gift og fik et barn. Højesteret afviste dette og tiltrådte, »at det ikke er godtgjort, at testamentet er ugyldigt som følge af bristende forudsætninger«, hvorefter den testamentariske arving fortsat var arving i boet ved siden af ægtefælle og livsarving. Tilsvarende blev en enkes påstand om, at et testamente var tilbagekaldt, afvist i [BS-3757/2022-ARH](#). Spørgsmål om testamenters gyldighed og fortolkning behandles nærmere under [arveret](#).

LOV

[Arveloven § 5, stk. 1-2](#)
[Arveloven § 9, stk. 1-2](#)
[Arveloven § 10](#)
[Arveloven § 49, stk. 1](#)
[Arveloven § 97, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Testamentes gyldighed ved efterfølgende ægteskab og livsarvinger – Spørgsmålet om bristende forudsætninger

22.10.2015

Byretten · Enke tabte sag om tilbagekaldelse af testamente – E-mail anset for gyldig meddelelse

08.01.2024

Svogerskabsarv – halvering mellem de to slægter når længstlevende dør

§ 3

Når ægtefællen har arvet det hele efter § 9, stk. 2, opstår spørgsmålet om, hvad der skal ske med formuen ved længstlevendes egen død. Svaret er svogerskabsarv efter § 15: boet deles med **halvdelen til hver ægtefælles slægtsarvinger**, medmindre længstlevende har indgået nyt ægteskab, har arvet en samlever efter et udvidet samlevertestamente, efterlader sig en sådan samlever, eller efterlader sig livsarvinger. Er der kun slægtsarvinger efter én af ægtefællerne, arver disse det hele, jf. § 15, stk. 2.

Forarbejderne præciserer både anvendelsesområdet og de nye elementer i bestemmelsen:

»Bestemmelsen omhandler fordelingen af arven efter den længstlevende ægtefælle i de tilfælde, hvor den førstafdøde ægtefælle ikke efterlod sig nogen livsarvinger, og den efterlevende ægtefælle derfor var enearving. I disse tilfælde er udgangspunktet, at arven efter længstlevende skal deles med halvdelen til hver ægtefælles slægtsarvinger.«

Delingsreglerne blev med 2007-loven udvidet til også at gælde, hvor længstlevende blev enearving i henhold til **testamente**, og der blev indsat en ny regel i § 15, stk. 3 om delvis testation. Forarbejderne illustrerer den med et konkret eksempel:

»Hvis f.eks. længstlevendes testamente bestemmer, at "arven til min slægt skal deles mellem mine to søstre" må det som udgangspunkt forstås sådan, at halvdelen af arven efter længstlevende skal deles mellem de to søstre, mens den anden halvdel skal deles mellem førstafdødes slægtninge efter loven.«

Hele ordningen er deklaratorkisk: § 15, stk. 4 fastslår, at stk. 1-3 ikke er til hinder for, at længstlevende ved testamente kan råde over hele boet.

En særskilt fordelingsnøgle gælder, hvor længstlevende ikke arvede alt, men **benyttede sig af suppleringsarven** i § 11, stk. 2. Her deles boet ved længstlevendes død efter § 16: er der livsarvinger efter begge ægtefæller, halveres boet mellem de to grene (stk. 2); er der kun livsarvinger efter førstafdøde, deles boet mellem disse og længstlevendes slægtsarvinger (stk. 3); er der ingen livsarvinger efter nogen af ægtefællerne, halveres boet mellem de to slægter (stk. 4). Endelig indeholder § 16, stk. 6 en advancementsregel: arv efter § 1, som en særlivsarving allerede har modtaget ved førstafdødes død, fradrages i den arv, samme særlivsarving modtager efter længstlevende, og arvets værdi ved modtagelsen lægges til grund.

LOV

Arveoven § 9, stk. 2

Arveoven § 15, stk. 1-4

Arveoven § 16, stk. 1-7

Forlods udtagelse og suppleringsarven i § 11 – 600.000 kr. som grundbeløb, 950.000 kr. i 2026

§ 4

§ 11 indeholder to helt forskellige rettigheder, der ofte forveksles.

Forlods udtagelse (stk. 1). Længstlevende kan forlods udtage genstande, der udelukkende tjener til den pågældendes personlige brug – forudsat værdien ikke står i misforhold til ægtefællernes formueforhold – samt genstande erhvervet til mindreårige børns brug. Forarbejderne understreger, at retten er absolut og ikke må modregnes:

»Reglerne, som gælder i alle dødsboer – store som små – giver under de i lovteksten angivne betingelser ret til forlods udtagelse. Udtagelsen belaster altså ikke den længstlevende ægtefælles boslodskrav ved opgørelsen af et fællesbo og heller ikke kravet i henhold til den foreslåede regel i stk. 2 (retten til suppleringsarv). Udtagelsesretten kan også gøres gældende over for effekter – f.eks. smykker – som hørte til den afdøde ægtefælles bodel eller særeje.«

Kravet om, at værdien ikke må stå i misforhold til formueforholdene, gælder efter forarbejderne **kun** genstande til længstlevendes egen personlige brug, ikke genstande erhvervet til et mindreårigt barns brug.

Suppleringsarv (stk. 2). Længstlevende kan derudover af boet udtage så meget, at værdien heraf sammenlagt med den længstlevendes bos- og arvelod samt fuldstændige særeje udgør indtil **600.000 kr.** Beløbsgrænsen reguleres efter § 97 med 2,0 pct. tillagt eller fratrasket tilpasningsprocenten og afrundes opad til nærmeste hele kronebeløb deleligt med 10.000. Justitsministeren bekendtgør reguleringen årligt, og for perioden 1. januar – 31. december 2026 [udgør beløbet 950.000 kr.](#)

Her er der en vigtig forskel mellem lovforslag og vedtaget lov: lovforslagets bemærkninger opererer med en forhøjelse fra 200.000 kr. (2006) til **500.000 kr.**, mens den vedtagne [lov nr. 515 af 6. juni 2007](#) – og dermed også den gældende lovebekendtgørelse – fastsætter grundbeløbet til **600.000 kr.** Grundbeløbet er altså højere end det, forarbejderne beskriver.

Forarbejderne indeholder desuden en praktisk vigtig anvisning om værdiansættelsestvister, som skifteretten skal afgøre, **inden** suppleringsarven beregnes:

»Hvis førstafdødes arvinger finder, at værdiansættelserne er for lave, og deres arveret derfor uberettiget beskæres, må dette spørgsmål afklares af skifteretten inden beregning af suppleringsarv.«

Endelig bemærker forarbejderne, at forlodsretten efter stk. 1 i praksis også påberåbes af en længstlevende, der **allerede er enearving** efter § 9, stk. 2, fordi påberåbelsen kan medføre, at boet slutes uden skiftebehandling.

Suppleringsarven har betydelig praktisk vægt i de små boer, hvor den kan fortrænge førstafdødes livsarvinger helt. Illustrativt for grænsefladen til de helt små boer er [SKS-3154/2023-ODE](#) om skifterettens oplysningspligt ved boudlæg, hvor boet slet ikke kommer til fordeling efter arvelovens almindelige regler.

LOV

[ArveLoVen § 9, stk. 2](#)
[ArveLoVen § 11, stk. 1-2](#)
[ArveLoVen § 97, stk. 1-2](#)

PRAKSIS

Byretten · Højesterets kendelse om skifterets oplysningspligt ved boudlæg

08.02.2024

§ 5 Beregningen af suppleringsarven: forsørgertabserstatning, livsforsikringer og pensionsydelse

§ 11, stk. 3 afgør, hvad der tælles med, når det skal opgøres, om længstlevende når op til beløbsgrænsen:

»I beregningen efter stk. 2 indgår forsørgertabserstatning, livsforsikringer samt pensionsydelse og lignende ydelse, der kommer til udbetaling til den længstlevende ægtefælle i anledning af dødsfaldet. Længstlevendes øvrige rettigheder, der er uoverdragelige eller i øvrigt af personlig karakter, medregnes kun, i den udstrækning disse rettigheder, hvis de var delingsformue, ville indgå i ligedelingen på skifte i den længstlevende ægtefælles levende live.«

Forarbejderne er usædvanligt detaljerede om afgrænsningen og fungerer i praksis som en checkliste:

Omfattet: alle typer ydelser, uanset art, der tjener et forsørgelsesformål – både obligatoriske og frivillige ordninger, private ordninger, arbejdsmarkedsordninger, ATP og indekskontrakter, og både engangsbeløb og løbende ikke-livsbetingede ydelser som ratepension. Beløb fra **både** førstafdødes og længstlevendes ordninger medregnes, og også en ulykkeslivsforsikring, der udbetales i anledning af dødsfaldet.

- **Værdiansættelse:** rateforsikringer og ratepensioner opgøres ved sammenlægning af ydelserne i garantiperioden, mens løbende livsbetingede ydelser »må værdiansættes ved en aktuarmæssig beregning«.
- **Ikke omfattet:** erstatning for rimelige begravelsesudgifter (erstatningsansvarslovens § 12), overgangsbeløb (erstatningsansvarslovens § 14 a og arbejdsskadesikringslovens § 19) og godtgørelse til efterladte (erstatningsansvarslovens § 26 a og arbejdsskadesikringslovens § 23), fordi disse ikke tjener længstlevendes forsørgelse.
- **Erhvervsevnetabserstatning** til længstlevende indgår heller ikke, fordi den – hvis den var delingsformue – under alle omstændigheder ville kunne udtages forlods.

Henvisningen i 2. pkt. til, hvad der »ville indgå i ligedelingen på skifte i den længstlevende ægtefælles levende live«, gør ægtefælleskiftets pensionsregler til en forudsætning for suppleringsarvsberegningen. Højesteret har i [125/2017](#) fastlagt den grundlæggende målestok for, hvad der er »rimelige pensionsrettigheder«, der kan udtages forlods:

»En årlig indbetaling ud over det, der svarer til sædvanlig arbejdsmarkedspension, kan som udgangspunkt ikke anses som rimelig for så vidt angår den del af pensionsindbetalingen, der overstiger sædvanlig arbejdsmarkedspension.«

Højesteret fastslog samtidig, at et udbetalt engangsbeløb fra en pensionsordning ikke er »forbrugt«, blot fordi det er sammenblandet på en aktiv bankkonto, når saldoen på intet tidspunkt har været under beløbet. Østre Landsret har videreført linjen i [BS-3405/2024-OLR](#), hvor 1 mio. kr. af en ekstraordinær indbetaling på 1,5 mio. kr. ikke kunne anses for en rimelig pensionsrettighed og derfor skulle indgå i boet – efter fradrag for latent skat og passivering ansat til 800.000 kr. Begge afgørelser er afsagt i separations-/skilsmissekontekst, men det er netop denne ligedelingsnorm, § 11, stk. 3, 2. pkt., henviser til. Selve boslodsregningen ved skilsmisse behandles under [bodeling-skilsmisse](#).

Endelig giver [§ 11, stk. 4](#) en **særlivsarving efter førstafdøde** en køberet, der bryder igennem suppleringsarven: den pågældende kan uanset stk. 2 overtage et aktiv med særlig erindringsværdi mod kontant betaling af vurderingsprisen til boet, medmindre aktivet er omfattet af § 11, stk. 1, eller er delingsformue som nævnt i [§ 91, stk. 2](#). Forarbejderne begrundede afgrænsningen med, at fælles livsarvinger senere arver længstlevende og da får mulighed for at overtage aktiverne, mens særlivsarvinger ikke opnår en tilsvarende retsstilling – og bemærker, at reglen navnlig får betydning for aktiver, der er fuldstændigt særeje, samt at der ikke er tale om en arveforøgende disposition:

»Særlivsarvingen køber aktivet af boet, og der er derfor ikke tale om en disposition, der forøger arvelodden og dermed har betydning for betalingen af boafgift.«

Begrebet »fællesejeaktiv« i stk. 4 og »fælleseje« i stk. 3 blev ændret til »aktiv, der er delingsformue« og »delingsformue« ved [lov nr. 550 af 30. maj 2017](#) med virkning fra 1. januar 2018. Det er efter forarbejderne en ren konsekvensændring som følge af den nye terminologi i lov om ægtefællers økonomiske forhold – ikke en indholdsmæssig ændring.

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om forlodsudtagelse af pensionsmidler og rimelighedsvurdering af ekstraordinære indbetalinger ved skilsmisse	30.01.2018
	Landsretten · Opgørelse af fællesbo: Tvist om passivering af udskudt skat og ekstraordinær pensionsindbetaling	19.06.2025

§ 6 Naturaludlæg: hvem der må tage hvilke aktiver til vurderingsbeløbet

Fordelingen af *værdier* siger ikke i sig selv noget om fordelingen af *genstande*. Arveloven indeholder derfor et selvstændigt regelsæt om overtagelse efter vurdering, som ofte forveksles med testationsreglerne i §§ 90-91.

Arvingerne. Efter § 6, stk. 1 kan arvingerne for deres arvelod overtage boets aktiver til vurderingsbeløbet. Ønsker flere arvinger det samme aktiv, afgøres det ved lodtrækning, men en arving har fortrinsret til et aktiv med særlig erindringsværdi for den pågældende, jf. § 6, stk. 2. Ægtefællens rettigheder efter § 11, stk. 1, og §§ 12-14 skal respekteres, jf. § 6, stk. 3. Ejer en arving en andel af et aktiv i sameje med boet, kan arvingen efter § 7, stk. 1 overtage boets andel mod kontant betaling af det overskydende beløb – også når værdien overstiger arvelodden. Reglerne viger for arveladerens testamentariske bestemmelser om de pågældende aktiver, jf. § 8.

Ægtefællen. Efter § 12, stk. 1 kan længstlevende for sin **bos- og arvelod** overtage aktiver, der er delingsformue i dødsboet, til vurderingsbeløbet, og efter § 12, stk. 3 kan ægtefællen overtage et aktiv, hvis værdi overstiger bos- og arvelodden, mod kontant betaling af det overskydende. Af afdødes **fuldstændige særeje** kan ægtefællen inden for sin arvelod af særejet overtage aktiver til vurderingsbeløbet, jf. § 13, stk. 1.

Rangordenen. Ønsker ægtefællen og en arving det samme aktiv, har ægtefællen fortrinsret – men en særlivsarving har dog fortrinsret, hvis aktivet har særlig erindringsværdi for den pågældende, medmindre aktivet er omfattet af § 11, stk. 1, eller er delingsformue som nævnt i § 91, stk. 2, jf. § 12, stk. 2. For særejeaktiver gælder samme systematik, dog med ægtefællernes hidtidige fælles bolig som undtagelse, jf. § 13, stk. 2. §§ 12-13 viger for aktiver, arveladeren har testeret over, jf. § 14.

Bemærk, at § 91 og § 92 **ikke** regulerer arvingers overtagelse til vurderingspris: § 91 angår ægtefællens testationskompetence over delingsformueaktiver og kravet om den anden ægtefælles samtykke til at testere over familiens bolig, indbo, arbejdsredskaber og motorkøretøj, mens § 92 angår justitsministerens adgang til at tillade ændring af rådighedsindskrænkninger i et testamente.

At de legale overtagelsesregler er en videreførelse, fremgår af de almindelige bemærkninger, hvor gældende ret beskrives sådan, at »arvingerne er berettigede til for deres arvelod at overtage boets aktiver til vurderingsbeløbet«, og at retten »fortrænges af arveladerens testamentariske bestemmelser om boets aktiver«.

Værdiansættelsen af det enkelte aktiv har direkte fordelingsmæssig betydning, fordi en for lav vurdering flytter værdi fra den arving, der ikke overtager aktivet, til den, der gør. Højesteret har i [BS-3654/2024-HJR](#) og [BS-3648/2024-HJR](#) taget stilling til værdiansættelse af anfordringsgældsbreve i familieforhold, og Vestre Landsret har i [BS-17640/2023-VLR](#) fastslået, at fristreglen om ændring af værdiansættelser efter [boafgiftslovens § 27, stk. 2](#) »alene gælder for værdiansættelsen af selve gaven og ikke for en ændring af en passivpost«.

LOV	Arveloven § 6, stk. 1-3	Arveloven § 7, stk. 1-3	Arveloven § 8	Arveloven § 12, stk. 1-3
	Arveloven § 13, stk. 1-3	Arveloven § 14	Arveloven § 91, stk. 1-2	

PRAKSIS	Højesteret · Værdiansættelse af anfordringsgældsbreve ved gældseftergivelse i familieforhold	14.11.2024
---------	---	------------

§ 7 Rækkefølgen mellem boslod og arvelod – hvor passivposten skal trækkes fra

Ægtefællens **boslod** er den del af delingsformuen, som ægtefællen udtager som sin egen, når ægteskabet ophører ved død, mens **arvelodden** er den andel af dødsboets nettoformue, arvingen modtager fra boet; Skatteforvaltningen definerer begreberne på netop den måde i Den juridiske vejledning, jf. [Definition af boslod](#) og [Definition af arvelod](#). Både boslod og arvelod til den ikke fraseparerede ægtefælle er afgiftsfri, jf. [boafgiftslovens § 3, stk. 1, nr. 1](#), hvorefter arv og forsikringer m.v., der tilfalder afdødes ikke fraseparerede ægtefælle, er undtaget fra afgiftspligten.

Netop derfor får det stor betydning, i hvilken rækkefølge fradrag placeres. Efter [boafgiftslovens § 13 a, stk. 1](#) skal der beregnes en passivpost til udligning af et fremtidigt skattetilsvare, når en længstlevende ægtefælle, arving eller legatar succederer i boets skattemæssige stilling; passivposten »fratrækkes ved opgørelsen af den afgiftspligtige arvebeholdning«, og 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved længstlevendes overtagelse af aktiver hidrørende fra egen andel af fællesboet.

Højesteret afgjorde spørgsmålet i [SKM2015.573.HR](#), hvor tvisten var, om passivposten vedrørende anparter udtaget af længstlevende skulle fradrages i arvingernes arv eller ved opgørelsen af fællesboet. Skatteforvaltningen gengiver Højesterets præmisser således i [Den juridiske vejledning C.E.9.3.2](#):

»Ved at fratrække passivposten ved opgørelsen af fællesboet som anført, indgår passivposten "ved opgørelsen af den afgiftspligtige arvebeholdning", idet en større del af boet derved overgår til den efterlevende ægtefælle, og dermed bliver den samlede boafgift alt andet lige mindre, idet ægtefællen, som er afgiftsfri, arver en større del.«

Højesteret tilføjede, at boets egen beregningsmetode ikke var forenelig med § 13 a, stk. 1, 1. pkt., fordi passivposten skal tjene til »udligning af skattetilsvaret«: når afdødes fire børn ikke fik udlagt aktiver med et latent skattekrav, var der i forhold til dem »ikke noget skattetilsvare at udligne«. Landsretten var nået til samme resultat, mens byretten var nået til det modsatte.

Vestre Landsret havde forinden i [BS-59/2014-VLR](#) behandlet boafgift og passivpost ved den længstlevende ægtefælles overtagelse af aktiver med hjemmel i [boafgiftslovens § 13 a, stk. 1](#) og dødsboskattelovens § 36.

Pointen for fordelingsberegningen kan sammenfattes i to trin:

Trin	Hvad sker der	Konsekvens for fordelingen
1	Fællesboet opgøres, og passivposten vedrørende aktiver, længstlevende succederer i, fratrækkes her	Den samlede masse, der skal deles i boslodder, reduceres
2	Boslodderne udskilles, og arven efter afdøde fordeles efter §§ 1-16	Arvingernes arvelodder beregnes af den reducerede arvebeholdning

Denne rækkefølge kan i praksis føre til, at en større del af boet reelt tilgår ægtefællen, mens den afgiftspligtige arvebeholdning bliver mindre. Bo- og gaveafgiftsberegningen som sådan behandles under [gaveafgift-arvebeskatning](#).

De passiveringsprocenter, boopgørelsen bygger på, er ikke en fri skønssag. Østre Landsret tiltrådte i [BS-3405/2024-OLR](#) skønsmæssigt en passiveringsprocent på 50, da parten ikke havde godtgjort, at den

udskudte skat i virksomhedsordningen faktisk var betalt. Og de passiver, der medtages i boopgørelsen, kan have selvstændige retsvirkninger: i [Sag 81/2019](#) fandt Højesteret, at en arvinges underskrift på en boopgørelse, der medtog et skattekrav som passiv, udgjorde en fristafbrydende erkendelse af kravet.

LOV	Boafgiftsloven § 3, stk. 1	Boafgiftsloven § 13a, stk. 1-2	Boafgiftsloven § 27, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Afbrydelse af forældelse ved erkendelse af skattegæld i en boopgørelse 13.02.2020 Landsretten · Opgørelse af fællesbo: Tvist om passivering af udskudt skat og ekstraordinær pensionsindbetaling 19.06.2025 Landsretten · Gaveafgiftssag: Frist for ændring af passivpost efter boafgiftslovens § 27, stk. 2 13.05.2024 Landsretten · Landsrettens kendelse om boafgift og passivpost ved længstlevende ægtefælles overtagelse af aktiver 08.04.2014		

§ 8 Arveforskud: fradrag i arvelodden og avancement efter §§ 43-47

Arveforskud er den vigtigste enkeltstående korrektion af den legale lighedeling mellem livsarvinger. Definitionen i [§ 43](#) er aftalebaseret: der foreligger arveforskud, hvis en arving fra arveladeren har modtaget en ydelse af økonomisk værdi, og det **må anses for aftalt**, at værdien senere skal fradrages i arvingens arv.

Beregningsteknikken fremgår af [§ 47](#):

»Stk. 1. Arveforskud lægges til boet ved beregningen af arvelodder og tvangsarv. Kan forskuddet ikke fuldt ud fradrages i modtagerens arv, tillægges der kun et beløb svarende til modtagerens arvelod.

Stk. 2. Når et fællesbo skiftes i den længstlevende ægtefælles levende live, lægges forskuddet også til boet ved beregningen af boslodderne.«

Der regnes altså i to led: forskuddet **lægges til** den masse, arvelodderne beregnes af, og **trækkes fra** modtagerens egen lod. Værdien ved modtagelsen lægges til grund, dog kan der under særlige omstændigheder afviges herfra, jf. [§ 46, stk. 1](#). Overstiger forskuddet arvelodden, skal arvingen ikke betale det overskydende til boet, medmindre arvingen særligt har forpligtet sig dertil, jf. [§ 46, stk. 2](#). Dør forskudsmodtageren før arveladeren, fradrages forskuddet i den arv, der tilkommer modtagerens livsarvinger, jf. [§ 46, stk. 3](#).

Hvor forskuddet skal fradrages, når der er to boer at fordele i, afgøres af [§ 44](#): arveforskud til en **fælles livsarving** skal så vidt muligt fradrages i arven efter førstafdøde, når forskuddet er ydet af delingsformue mv., og der skiftes i længstlevendes levende live. Et testamente oprettet af førstafdøde skal vige, i det omfang det er nødvendigt, for at fradraget kan ske, jf. [§ 44, stk. 2](#), og resten fradrages i arven efter længstlevende, jf. [§ 44, stk. 3](#). Ved skifte af et uskiftet bo efter længstlevendes død fradrages forskud til fællesbørn **forholdsmæssigt** i arven efter hver af forældrene, jf. [§ 44, stk. 4](#).

For stedbørn gælder [§ 45](#), hvis forarbejder præciserer konstruktionen:

»Bestemmelsen fastslår, at arveforskud, som en ægtefælle har givet et stedbarn eller dets livsarvinger af fælleseje eller af skilsmissecæreje eller andet særeje, der bliver fælleseje ved ægtefællens død, fradrages i arven efter den anden ægtefælle, hvis det er aftalt, at ydelsen skal være forskud på arven efter denne.«

Ordet »fælleseje« blev i [§ 45](#) ændret til »delingsformue« ved [lov nr. 550 af 30. maj 2017](#), der ifølge forarbejderne alene er en konsekvensændring som følge af terminologien i lov om ægtefællers økonomiske forhold.

Beregningsmodellen i § 47 anvendes også afgiftsmæssigt. Retten i Aarhus lagde i [SKM2024.204.BR](#) netop § 47 til grund og beskrev mekanikken sådan, at arvelodden opgøres, hvorefter der »fradrages arveforskud«, med den følge at det tilsvarende beløb i stedet udlægges til de øvrige arvinger, som betaler fuld boafgift. Sagen viser, at et arveforskud både forskyder den indbyrdes fordeling og afgiftsbelastningen.

En forudsætning for at kunne modregne er dog, at kravet mod arvingen står fast. Højesteret fastslog i [BS-54509/2025-HJR](#), at skifteretten ikke i en klagesag kan fastsætte modregningens omfang, og at bobestyrerens indstilling om at medtage en bestridt fordring skal lægges til grund, medmindre arvingen selv anlægger sag.

LOV

Arveoven § 43

Arveoven § 44, stk. 1-5

Arveoven § 45

Arveoven § 46, stk. 1-3

Arveoven § 47, stk. 1-2

PRAKSIS **Højesteret** · Højesteret: Bestridt gældsbrev mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, 26.03.2026
stk. 2 – arvingen må anlægge sag

§ 9 Dødslegaver og andre dispositioner, der trækkes tilbage i fordelingsmassen

Fordelingsmassen er ikke uden videre det, afdøde faktisk ejede på dødsdagen. Efter [arvelovens § 93, stk. 1](#) finder reglerne om testamente tilsvarende anvendelse på gaver, der (1) gives i giverens levende live, men er bestemt til at opfyldes efter giverens død, og (2) er givet kort før giverens død på et tidspunkt, hvor døden må anses for nært forestående, og giveren var klar over dette. Sædvanlige gaver er undtaget, jf. [§ 93, stk. 2](#).

Det ledende præjudikat er Højesterets kendelse i [Sag 21/2023](#), gengivet med fuld sagsfremstilling i [BS-21/2023-HJR](#). En 77-årig mand overførte den 5. august 2021 – to dage før sin død – 68.700 kr. til hvert af seks børnebørn og 24.000 kr. til hver af to svigerbørn, i alt 460.200 kr. Højesteret fandt gaverne omfattet af § 93:

»Højesteret finder, at det efter oplysningerne om Afdødes helbred må lægges til grund, at Afdødes død var nært forestående, da gaverne blev givet. Endvidere finder Højesteret, også når gavernes størrelse tages i betragtning, at Afdøde på dette tidspunkt var klar over, at hans død var nært forestående.«

Retten lagde vægt på, at afdøde var svækket og havde fravalgt sondeernæring, at plejehjemmets notat viste, at familien var klar over den kritiske tilstand, at gaverne blev aftalt tre dage og overført to dage før dødsfaldet, at beløbet udgjorde knap halvdelen af formuen, og at de enkelte beløb svarede præcist til de maksimale afgiftsfri gavebeløb. Vestre Landsrets dissens havde lagt vægt på, at overlægen havde beskrevet tilstanden som »reversibel«.

Rækkevidden af § 93 er dog ikke ubegrænset. I [BS-6939/2020-HJR](#) fandt et flertal på tre dommere, at døds-gaver **ikke** skulle medregnes som aktiv ved afgørelsen af, om et dødsbo var skattefritaget:

»Dødsboskatteloven indeholder ikke en bestemmelse om, at døds-gaver i skattemæssig henseende skal anses for et aktiv i dødsboet.«

Flertallet fremhævede, at § 93 fastsætter formkrav for gaver givet kort før døden, og at indsigelser mod sådanne dispositioner kun kan rejses af arvinger – ikke af skattemyndighederne – samt at det ikke kunne føre til et andet resultat, at døds-gaver efter praksis tillægges bobeholdningen ved beregning af boafgift. To dommere

dissenterede og ville sidestille dødsbogen med en testamentarisk disposition også i skattemæssig henseende. Afgørelsen viser, at § 93 primært er et **arveretligt** korrektiv til fordelingen mellem arvingerne – ikke en generel omgængelsesregel.

Også andre formuebevægelser kan trække værdier tilbage i eller ud af massen: Højesteret har i [BS-31208/2025-HJR](#) taget stilling til, hvornår en overdragelse anses for at ske direkte mellem giver og modtager, og i [BS-3654/2024-HJR](#) og [BS-3648/2024-HJR](#) til værdiansættelsen af anfordringsgældsbebre ved gældseftergivelse i familieforhold – begge spørgsmål, der har direkte betydning for, hvor stor en formue der er tilbage at fordele.

LOV	Arveoven § 93, stk. 1-2	Boafgiftsloven § 1, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Afvisning af fradrag for tinglysningsafgift i gaveafgift ved overdragelse til kommanditselskab	02.02.2026
	Højesteret · Værdiansættelse af anfordringsgældsbebre ved gældseftergivelse i familieforhold	14.11.2024
	Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift	20.10.2023
	Højesteret · Frivillig indbetaling af skat og dødsbaver i relation til skattefrihed for dødsboer	26.01.2021

§ 10 Fortabelse af arveret ved drab og grove krænkelse (§ 48)

Fordelingen kan også ændres ved, at en arving **fratages** sin ret. Efter [arvelovens § 48, stk. 1](#) kan det ved dom bestemmes, at den, der har begået en forsætlig overtrædelse af straffeloven, som har medført en andens død, fortaber retten til at få arv, forsikringssummer, pensioner eller andre ydelser, der var afhængige af den dræbtes død – og at den pågældendes arv eller andel ikke må forøges som følge af lovovertrædelsen. Efter [§ 48, stk. 2](#) kan tilsvarende frakendelse ske efter den forurettedes anmodning, når nogen har forsøgt at dræbe en slægtsarving, øvet vold mod eller groft krænkelse den pågældende eller truet vedkommende på strafbar måde.

Anklagemyndighedens praksis er fastlagt i [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Drab](#), der beskriver anvendelsesområdet og pålægger en fast påstandspligt:

»Hovedområdet for bestemmelsen er forsætligt drab efter straffelovens § 237. Der skal derfor nedlægges påstand om frakendelse i sager om forsætligt drab i alle tilfælde, hvor drabet udløser arv eller andre ydelser, der tilfalder gerningspersonen.«

Meddelelsen opregner de ydelser, der typisk er omfattet: livsforsikringssummer og gruppelevsforsikringer, kapital- og ratepensioner, ægtefællepension og arbejdsmarkedspension, udbetalinger fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond, ydelser efter ATP-lovens kapitel IV og IV a samt efterindtægt efter tjenestemandsløvgivningen. Det fremhæves, at bestemmelsen efter omstændighederne også kan anvendes ved andre forsætlige straffelovsovertrædelser med døden til følge, herunder [straffelovens § 246](#), og at »frakendelse kan i alle tilfælde ske, selv om gerningspersonen findes straffri i medfør af [straffelovens § 16](#)«. [Meddelelsen indeholder tillige den standardiserede formulering af frakendelsepåstanden](#), herunder en påstand om tilbagebetaling, hvor et beløb allerede er udbetalt.

Afgørelsen kan træffes ved straffedommen eller under en særlig sag, jf. [§ 48, stk. 3](#). Rigsadvokatmeddelelsen forklarer, [med henvisning til betænkning nr. 291/1961 om arveløvgivningen, s. 94](#), at en særskilt sag kan anlægges, hvor påstanden ved en fejl ikke blev nedlagt under straffesagen, eller hvor anklagemyndigheden ikke

var bekendt med, at gerningsmanden var arving – og at spørgsmålet ligeledes kan afgøres under en **civil** sag anlagt af en medarving eller af den, der vil få udbetalt forsikringen eller pensionen, hvis arveretten frakendes.

Endelig kan den fradømte arveret helt eller delvis tilbagegives ved testamente, og en fradømt ret til forsikringssummer og pensioner ved at indsætte den dømte som begunstiget, jf. § 48, stk. 4.

LOV

ArveLoVen § 48, stk. 1-4

Straffeloven § 16

Straffeloven § 237

Arveafkald, værgegodkendelse og andre forskydninger af den legale § 11 fordeling

Arvingerne kan selv flytte fordelingen ved at give afkald – men afkaldet skal gives korrekt og rettidigt, hvis det skal tillægges virkning ved afdødsberegningen.

Højesteret fastlagde formkravene i [BS-305/2008-HJR](#):

»Meddelelse om arveafkald til skifteretten kan gives særskilt eller i boopgørelsen. En skriftlig meddelelse skal være underskrevet af den arving, som giver afkald, eller vedlagt dokumentation for den underskrivendes fuldmagt til at repræsentere arvingen i dette forhold. En sædvanlig skiftefuldmagt giver ikke fuldmagt til på arvingens vegne at give arveafkald.«

Højesteret fastslog samtidig, at der ikke kan stilles krav om fysisk aflevering på skifterettens kontor inden fristens udløb – afsendelse er nok – men at boopgørelsen i den konkrete sag ikke var vedlagt fornøden fuldmagtsdokumentation, og at behørig meddelelse først kom frem efter fristen. Afkaldene kunne derfor ikke tillægges virkning ved beregningen af boafgift. Kendelsen afklarer dermed tre ting: at skiftefuldmagt ikke rækker, at »indsendelse« ikke kræver fysisk modtagelse, og at fristen er strengt knyttet til boopgørelsesfristen.

Hvor arvingen er mindreårig, kræver et afkald godkendelse. Folketingets Ombudsmand har i [udtalelsen om afslag på at godkende, at en værge for en mindreårig gav helt eller delvist afkald på en gruppelivsforsikring](#), redegjort for området. Ombudsmanden fandt det **beklageligt**, at Civilstyrelsen overhovedet tog stilling til spørgsmålet, da statsamtet ikke havde gjort det – hvorved klageren blev afskåret fra prøvelse i to instanser – og at styrelsens begrundelse ikke opfyldte kravet i [forvaltningslovens § 24, stk. 1](#) og dermed led af en begrundelsesmangel. Om selve afgørelsen bemærkede ombudsmanden, at et **fuldstændigt** afkald til fordel for værger selv ikke gav grundlag for kritik, fordi afgørelsen fulgte myndighedernes »langvarige og restriktive praksis«. Derimod henstillede ombudsmanden, at sagen om det **delvise** afkald til fordel for helsøskende blev genoptaget og hjemvist, idet det ikke måtte opstilles som en absolut betingelse, at afdøde med sikkerhed ville have tilsluttet sig afkaldet:

»Jeg mener således ikke at det vil være foreneligt med den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om skøn under regel som absolut betingelse for en godkendelse af et arveafkald at kræve at arvelader med sikkerhed eller med stor sandsynlighed ville have tilsluttet sig eller billigset anmodningen.«

Ombudsmanden lagde herved vægt på, at forældre normalt må antages at ønske at behandle helsøskende ens, når der ikke er konkrete holdepunkter for det modsatte. Selve arveafkaldsinstituttet hører i øvrigt under subjektet afkald-paa-arv.

Endelig kan fordelingen mellem arvingerne påvirkes af, hvordan testamentariske legater og afgiftsbyrder placeres. Østre Landsret fastslog i [SKM2003.122.ØLR](#), at boafgiften skal beregnes af de enkelte arvelodder og udredes af disse, og at parternes indbyrdes fordeling mellem arvingerne ingen afgiftsmæssige konsekvenser har.

LOV

[Boafgiftsloven § 5, stk. 4](#)
[Dødsboskifteloven § 32](#)
[Forvaltningsloven § 24, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets kendelse om for sen meddelelse om arveafkald

27.01.2009

§ 12 Når ingen arver: statens arveret og afståelse efter §§ 94-95

Er der hverken arvinger efter loven eller efter testamente, tilfalder afdødes formue staten, jf. [arvelovens § 95, stk. 1](#). Det er den yderste konsekvens af, at arveklasserne i §§ 1-3 er udtømmende, og at fætre, kusiner og deres efterkommere ikke er legale arvinger.

Loven indeholder to ventiler. Efter [§ 95, stk. 2](#) kan justitsministeren – eller den, ministeren bemyndiger – bestemme, at arven fordeles i overensstemmelse med et **anfægteligt** testamente, hvis testamentet må antages at være udtryk for afdødes sidste vilje. Efter [§ 95, stk. 3](#) kan arven, hvis forholdene særligt taler for det, afstås helt eller delvis til afdødes samlever, til personer opvokset hos afdøde som sted- eller plejebørn, til pleje- eller stedsøskende, til slægtninge hvor formuen helt eller delvis stammer fra en fælles slægtning, eller til andre personer eller institutioner, som stod afdøde nær. Udbetaling Danmark administrerer arv, der tilfalder staten, jf. [§ 95, stk. 4](#).

Højesteret har i [BS-32672/2024-HJR](#) taget stilling til betydningen af, at ansøgeren om afståelse afgik ved døden, før afgørelsen blev truffet – et spørgsmål, der har direkte betydning for, om arven kan forlade statskassen og indgå i ansøgerens eget bo. Byretten havde i [BS-32514/2022-HER](#) behandlet det tilsvarende spørgsmål om tidspunktet for statens afståelse med udgangspunkt i [§ 94](#) og [§ 95, stk. 1-3](#).

Behovet for særlig kontrol med netop disse boer er behandlet i **dødsboskiftebetænkningen nr. 1519/2010**, hvor udvalget fandt det problematisk, at der i boer, hvor arven tilfalder staten, **»ikke optræder en arving i traditionel forstand, der kan gøre skifteretten opmærksom på eventuelle uregelmæssigheder i boopgørelsen«**, og derfor foreslog skifterettens revisionsforpligtelse udvidet til at omfatte disse boer. Allerede **betænkning nr. 1270/1994 om skifte af dødsboer** havde peget på, at skifterettens stikprøvekontrol blandt andet bør omfatte **»bobestyrerens salærberegning og arvets fordeling«**.

LOV

[Arveloven § 94, stk. 1-2](#)
[Arveloven § 95, stk. 1-5](#)

PRAKSIS

Højesteret · Statens afståelse af arv og betydningen af ansøgers død før afgørelsetidspunktet (Arveloven § 95)

21.05.2025

Byretten · Dom om tidspunkt for statens afståelse af arv efter Arveloven § 95

25.04.2023

§ 13 Sammenfatning: rækkefølgen når nettoboet skal fordeles

Praksis og forarbejder peger samstemmende på, at fordelingen af et dødsbo skal gribes an som en **rækkefølge af trin**, hvor hvert trin ændrer den masse, det næste beregnes af:

1. **Afgræns massen.** Dødslegaver efter [§ 93](#) lægges tilbage til bobeholdningen, jf. [Sag 21/2023](#), og arveforskuud lægges til boet ved beregningen af arvelodder og tvangsarv, jf. [§ 47, stk. 1](#).

2. **Del fællesboet.** Passivposter vedrørende aktiver, længstlevende succederer i, fradrages ved opgørelsen af fællesboet – ikke i arvingernes lodder, jf. [SKM2015.573.HR](#) og [BS-59/2014-VLR](#). Længstlevendes boslod udskilles.
3. **Forlods udtagelse.** Genstande efter [§ 11, stk. 1](#) tages ud uden at belaste hverken boslod eller suppleringsarv.
4. **Fordel arven.** Ægtefællen tager halvdelen ved livsarvinger og hele boet uden, jf. [§ 9](#); resten fordeles inden for den nærmeste besatte arveklasse efter [§§ 1-3](#) med repræsentation.
5. **Kontroller minimum.** Når længstlevendes bos- og arvelod plus fuldstændigt særeje samt medregnede forsikrings-, pensions- og forsørgertabsydelse efter [§ 11, stk. 3](#) ikke når op på beløbsgrænsen – 950.000 kr. i 2026 – udtages differencen som suppleringsarv efter [§ 11, stk. 2](#), om nødvendigt på bekostning af førstafdødes livsarvinger.
6. **Korriger individuelt.** Arveforskud fradrages i modtagerens lod efter [§§ 44-46](#), fordringer mod en arving modregnes efter den procedure, Højesteret anviste i [BS-54509/2025-HJR](#), og arveret kan være frakendt efter [§ 48](#).
7. **Fordel genstandene.** Ægtefællens ret efter [§§ 12-13](#) går forud for arvingernes ret efter [§ 6](#), men viger for særlivsarvingens erindringsværdi-fortrinsret efter [§ 11, stk. 4](#) og [§ 12, stk. 2](#).
8. **Ved længstlevendes død.** Var længstlevende enearving, halveres boet mellem de to slægter efter [§ 15](#); blev suppleringsarven brugt, gælder [§ 16](#) med advancementsfradrag i stk. 6.

Retsstillingen er stabil. Der er efter den seneste lovbekendtgørelse alene vedtaget ændringer til [§ 22](#) om formueoversigten i uskiftet bo (digital adgang via domstolens skifteportal, i kraft 1. januar 2025) – ingen af de bestemmelser, der styrer selve fordelingen, er ændret. Til gengæld ændrer beløbsgrænserne sig hvert år efter [§ 97](#), og enhver konkret beregning skal derfor tage udgangspunkt i den bekendtgørelse, der gælder for dødsåret.

Oversigten dækker ikke selve dødsboskiftebehandlingen – privat skifte, bobestyrerbo og boudlæg – som behandles under [dødsboskifte](#), og heller ikke uskiftet bo, tvangsarv og rådighedsindskrænkninger, der hører under [arveret](#).

LOV

[Arveloven § 9, stk. 1-2](#)
[Arveloven § 11, stk. 1-4](#)
[Arveloven § 22, stk. 5](#)
[Arveloven § 47, stk. 1](#)
[Arveloven § 97, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Bestridt gældsbrev mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, stk. 2 – arvingen må anlægge sag	26.03.2026
	Højesteret · Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift	20.10.2023
	Landsretten · Landsrettens kendelse om boafgift og passivpost ved længstlevende ægtefælles overtagelse af aktiver	08.04.2014

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Arveloven § 1	stk. 1-2	Arveloven § 9	stk. 1-2
Arveloven § 11	stk. 1-4	Arveloven § 15	
Arveloven § 47	stk. 1-2	Arveloven § 93	stk. 1
Boafgiftsloven § 13a	stk. 1		

MATERIALE Citerede afgørelser

16 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

10

26.03.2026	Højesteret: Bestridt gældsbeholdning mod arving skal behandles efter dødsboskiftelovens § 54, stk. 2 – arvingen må anlægge sag	54509-2025
02.02.2026	Afvisning af fradrag for tinglysningsafgift i gaveafgift ved overdragelse til kommanditselskab	31208-2025
21.05.2025	Statens afståelse af arv og betydningen af ansøgers død før afgørelsestidspunktet (Arveloven § 95)	32672-2024
14.11.2024	Værdiansættelse af anfordringsgældsbeholdninger ved gældseftergivelse i familieforhold	3648-3654
20.10.2023	Højesterets afgørelse om dødslejegaver og beregning af boafgift	21-2023
26.01.2021	Frivillig indbetaling af skat og dødsboer i relation til skattefrihed for dødsboer	bs-6939-2020-hjr
13.02.2020	Afbrydelse af forældelse ved erkendelse af skattegæld i en boopgørelse	81-2019
30.01.2018	Højesterets dom om forlodsudtagelse af pensionsmidler og rimelighedsvurdering af ekstraordinære indbetalinger ved skilsmisse	125-2017-- og-126-2017
22.10.2015	Testamentes gyldighed ved efterfølgende ægteskab og livsarvinger – Spørgsmålet om bristende forudsætninger	179-2014
27.01.2009	Højesterets kendelse om for sen meddelelse om arveafkald	3365-4005

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

3

19.06.2025	Opgørelse af fællesbo: Tvist om passivering af udskudt skat og ekstraordinær pensionsindbetaling	10399-12238
13.05.2024	Gaveafgiftssag: Frist for ændring af passivpost efter boafgiftslovens § 27, stk. 2	5616-6718
08.04.2014	Landsrettens kendelse om boafgift og passivpost ved længstlevende ægtefælles overtagelse af aktiver	6353-7615

BYRETTE · FØRSTE INSTANS

3

08.02.2024	Højesterets kendelse om skifterets oplysningspligt ved boudlæg	9442-10977
08.01.2024	Enke tabte sag om tilbagekaldelse af testamente – E-mail anset for gyldig meddelelse	9688-11309
25.04.2023	Dom om tidspunkt for statens afståelse af arv efter Arveloven § 95	9594-11184

FORARBEJDE Betænkninger

4 referencer

Betænkning om skifte af dødsboer (Betænkning nr. 1270)

nr. 1270 · 1994 · Justitsministeriet

Betænkning om revision af arvelovgivningen mv.

nr. 1473 · 2006 · Justitsministeriet

Revision af dødsboskifteloven – Betænkning nr. 1519

nr. 1519 · 2010 · Justitsministeriet

Betænkning om arvelovgivningen

nr. 291 · 1961 · Justitsministeriet
